

PROTOKOLL

2019-10-08

BEREDNINGS- OCH DAGVATTENGRUPPEN FÖR
HÖJE Å VATTENRÅD

Berednings- och dagvattengruppen för Höje å vattenråd kallas till möte

Tid & datum: kl 9-12, tisdagen den 8 oktober 2019

Plats: VA SYD, Malmö

Bilagor:

- 3.1: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
- 3.2: Hydrologisk utredning Vallkärrabäcken: granskningsversion
- 3.3: Häckeberga reduktionsfiske, granskningsversion
- 4.1: Åtgärdslista
- 4.2a: Processbeskrivning Källby
- 4.2b: Processbeskrivning och tidsplan Källby
- 7.6: Uppdrag till kansli och konsult

Närvarande:	Emilie Björling	Lunds kommun
	Urban Linse	Lomma kommun
	Helena Björn	Lomma kommun
	Susanne Johansson	VA SYD
	Olivia Wejfalk	Staffanstorps kommun
	Karl Asp	Höje å vattenråd
	Rebecka Nilsson	Ekologigruppen
	Nina Svenbro	Ekologigruppen
	Zacharias Ahlgren	Lunds kommun
Alexander Nordström	Svedala kommun (lämnade 11.15)	

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2019-08-26

Dagordningen

Punkt 3.2 dras direkt efter punkt 2

Tilllägg punkt 6 utsläpp på Rinnebäcksravinen

Tilllägg punkt 3 mudring och sedimenttransporter samt igenväxning av dammen vid Otto Pers gård.

BG/DG beslutar:

- att välja Helena Björn till justeringsperson,
- att lägga protokollet till handlingarna, samt
- att godkänna dagordningen med föreslagna justeringar

2. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2019-06-20 Tilldelningsbeslut L Bjällerup
2019-06-24 Besiktningsprotokoll Vallkärratorn 17:1 m.fl.(Stångby vångar) efter anlagd våtmark
2019-09-04 Beslut om preliminärt stöd L Bjällerup
2019-09-17 Överlåtelse av avtal för ålgräsundersökning till Niras Sweden AB
2019-09-27 Utredning köp av ekosystemtjänster skickad på remiss

Dagvattengruppen

Recipientkontroll

Vattenförvaltning/övrigt

2019-06-27 Mark- och miljödomstolens beslut att avslå yrkande att förelägga Lomma kommun om att utföra underhåll av Höje å, nedströms dikningsföretagets ansvarsområde.
2019-08-19 Redovisning av regeringsuppdrag: Förstärkt lokalt åtgärdsarbete mot övergödning
2019-08-30 Trafikverkets beslut om fastställande av vägplan för ombyggnad av E22, trafikplats Lund S
2019-09-17 Yttrande ÖP, Staffanstorps kommun
2019-09-17 Yttrande FÖP, Flackarp-Höjebromölla, Staffanstorps kommun
2019-09-17 Yttrande FÖP Källby, Lunds kommun

Arbetsutskott

Karl Asp informerar att rapporten om köp av Ekosystemtjänster har skickats till ett flertal organisationer och myndigheter med flera.
I samband med ny bro över Höje å vid E22 ska dialog föras med markägaren vid Höjebromölla för att undersöka möjligheten att man ska kunna gå under E22 och en fortsättning av gångstråket öster ut.
Yttranden ÖP och FÖP är inskickade.

BG/DG beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1

Höje å åtgärdsprogram etapp 2

Bilaga 3.1

Rebecka Nilsson, Ekologigruppen lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 2 av åtgärdsprogrammet.

Damm L Bjällerup

Beställning av arbetet är gjord. Två entreprenörer som delar på uppdraget.
Grävarbetena kommer påbörjas nästa år då markägarna inte vill riskera att förlora stödrätter om entreprenaden skulle pågå över årsskiftet.

Stängsling Genarp 9:16

Markägarens avsikt är att området fortsatt ska vara tillgängligt för allmänheten. Nötkreaturen som kommer bete i området är vana vid människor. Stängslingen kommer vara ca 620 m. Ekologigruppen inväntar offert från några olika stängselentreprenörer.

Fiskevårdsåtgärder Trolleberg

Styrelsen godkände en kostnad på maximalt 375 000 kr. Vid kontakt med Länsstyrelsen efter styrelsemötet har det kommit fram att man eventuellt kan få stöd för fiskevårdande åtgärder. Eftersom det nu börjar bli lite sent på året och en upphandling och entreprenad inte kommer hinna genomföras innan det blir för höga flöden tänker vi att vi söker stöd för åtgärderna. Med anledning av detta är anmälan om vattenverksamhet gjord och förhandsförbindelse är skickad till markägarna.

Damm vid Önnerup 31:1

Intresseanmälan som Helena Björn vidarebefordrat. Det finns en befintlig damm som troligen har försörjts med mestadels grundvatten. Dammen har nu varit mer eller mindre torr sedan den torra sommaren 2018. Markägaren är intresserad av att leda in vatten från en åkermark söder om dammen samt ta bort den ö som finns i dammen. Höjdmässigt finns det inte förutsättningar att leda in vatten från åkern söder om dammen befintlig ledning ligger drygt 1,5 m under normal vattenyta i dammen.

Befintliga avtal

Har tidigare fått ett uppdrag att gå igenom befintliga avtal för att se vilka som snart löper ut och hur dessa ska hanteras. Detta arbete har nu påbörjats och en del av avtalen mellan markägare och Lunds kommun har kunnat lokaliseras. För att hitta avtal i Lomma kontaktas kommunkontoret och i Staffanstorp ska Olivia ta reda på vem som kan kontaktas.

Nivåmätning

Nivåmättningsbrunnarna är på plats vid Dynnbäck och vid E6. Så snart mätutrustningen är på plats kan nivåmätningen börja.

Uppföljning kalkfilter Råbytorp

Vid uppföljningen av kalkfiltren vid Råbytorp har problem med Werc badden observerats. Det verkar som att badden har satt igen troligen vid inloppet. Det kommer göras en spolning av inloppsrör för att se om detta löser problemen. Uppföljningen pågår endast 2019. Länsstyrelsen har tillfrågats och de verkar som det finns intresse att fortsatt vara med och medfinansiera en fortsatt provtagning. Förslag från oss är att man i så fall fortsätter till och med 2021 och att man inom detta projekt även kontrollerar funktionen av de övriga 3 filterbäddar som finns anlagda inom avrinningsområdet. Totalt uppskattas projektet i så fall kosta 462 725 kr där 80 % medfinansiering kan sökas.

BG/DG beslutar:

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering,

- att söka stöd för fortsatt uppföljning av kalkfiltren, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2 Hydrologisk utredning Vallkärrabäcken

Bilaga 3.2

Diskussion kring den hydrologiska utredningen.

Man önskar en mer nyanserad bild när det gäller flödena i Vallkärrabäcken så att det inte står att dagvatten är ensam orsak till flödestopparna utan att även avrinning från jordbruksmark och naturmark bidrar.

När rapporten är färdig ska det ske en återkoppling med dikningsföretaget.

BG/DG beslutar:

- att omarbeta rapporten efter inkomna synpunkter, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.3 Häckeberga reduktionsfiske

Bilaga 3.3

Slutrapport för projektet är färdig.

Totalt har man under provfiske 2017 och det fullskaliga fisket 2018-2019 fiskat ur 24,2 ton. Drygt 300 kg/ha. Ingen tydlig förbättring av siktdjup, makrofyttutbredning och fosforläckage har påvisats ännu. Uppföljningen fortsätter fram till 2021.

BG/DG beslutar:

- att lägga fram rapporten till styrelsen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.4 Reduktionsfiske andra platser

Lomma är intresserad av att titta på reduktionsfiske i Östra dammen och Slättängsdammen. Projekten förs upp på listan med lägre prio.

BG/DG beslutar:

- att lägga till projektet på åtgärdslistan, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.5 Reparation och underhåll

Rebecka Nilsson, Ekologigruppen lämnar lägesrapport.

Reparation och underhåll 2018

Underhåll är upphandlat i 5 dammar. Av dessa är 3 färdiga. En damm har man genomfört projektet i den omfattning som vi beställt men inte kunnat hitta inloppsrören. Eventuellt krävs en ny omgång här. En damm har man inte kunnat genomföra åtgärden då arrendatorn inte har tyckt att det varit lämpligt då entreprenören varit i kontakt med honom.

LOVA reparation och underhåll

Ekologigruppen har tagit fram en plan för besiktning av 30 dammar inom avrinningsområdet. Urvalet har gjorts genom att välja ut dammar där det inte skett någon besiktning på ett flertal år samt där det vid tidigare besiktningar angivits att det finns en viss igenväxning men så pass utredd igenväxning att funktionen ska vara påverkad. Besiktning planeras under 2019-2020 och åtgärder genomförs eventuellt hösten 2020 eller 2021.

Det har inkommit samtal om problem med igenväxning av dammen vid Otto Pers gård. Denna läggs till i listan över dammar som ska besiktigas.

BG/DG beslutar:

- att lägga till dammen vid Otto Pers gård i listan över dammar som ska besiktigas, samt
- att lägga informationen till handlingarna

3.6 Förnyat samarbetsavtal

Karl Asp informerar. Förstudien håller på att uppdateras av Ekologigruppen. Kansliet har genomfört en direktupphandling för att ta fram ett kommunikationsmaterial till kommunernas politiker inför ett förnyat samarbetsavtal. Startmöte ska bokas in.

BG/DG beslutar:

- att boka in ett möte med kommunikationskonsult, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.7 Muddring Lomma

Helena Björn informerar att Lomma kommun genomför muddringar av hamnen med jämna intervall. Under senare tid upplever man att sedimentationstransporten från Höje å har varit större. Vid planering av åtgärder ska även minskad transport av partiklar beaktas.

Rebecka Nilsson informerar om att man tidigare har gett förslag på område där man skall kunna göra erosionsriskkartering men att man vid det tillfället inte valde att gå vidare med förslaget.

BG/DG beslutar:

- att vid nästa möte diskutera erosionsriskkartering,
- att framgent i projekten se även på åtgärder som minskar borttransport av partiklar samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4. Dagvattengruppen

4.1 Dagvattengruppens åtgärdslista

Bilaga 4.1

Information och diskussion om åtgärdslistan. Uppdatera listan så att vi tar bort ekonomi men lägger till nyckeltal, typ fördröjningskapacitet och näringsrening. Nyckeltalen ska vara jämförbara med vad som står i arbetsplanen att vi ska följa upp.

DG beslutar:

- att Ekologigruppen får i uppdrag att uppdatera listan framöver, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.2

Källby/Lund SV

Bilaga 4.2 a, b

Rebecka Nilsson, Ekologigruppen informerar om utredningen av Höje å och Källby dammar. I del 2 togs det fram en processbeskrivning av vilka administrativa processer som måste vara på plats innan man kan genomföra de fysiska åtgärderna. Till processbeskrivningen tillhör ett exceldokument som ska fungera som ett verktyg i det fortsatta arbetet.

Park och natur jobbar med att ta fram sin vision över området. Projektet kommer pågå under flera år framöver. Helena Björn önskar att genomför innovativ dagvattenhantering inom hela området.

DG beslutar:

-att lägga övrig information till handlingarna

4.3

Utvidgad utredning gällande översvämningar i Höje å

Rebecka Nilsson, Ekologigruppen informerar. Det finns en färdig granskningsversion. Hela avrinningsområdet är inkluderat i analysen där en potentiell fördröjningsvolym har räknats fram på objekt där ytan överstiger 1 ha. Fördröjningskapacitet har även beräknats uppströms vissa kritiska områden.

Innan nästa beredningsgrupps och dagvattengrupps möte ska Ekologigruppen se över rapporten så att dagvatten inte ses som ensam anledning till problem med översvämningar. Rapporten diskuteras igen vid nästa möte med beredningsgruppen och dagvattengruppen.

DG beslutar:

- att uppdatera rapporten så att det finns en nyanserad bild av uppkomsten av översvämningar, samt

-att lägga övrig information till handlingarna

4.4

Upplägg kallelse

Från och med nästa möte läggs dagvattengruppens punkter efter anmälningar men innan åtgärdsprogrammet.

DG beslutar:

- att framöver lägga dagvattengruppens punkter först på dagordningen, samt

- att lägga informationen till handlingarna

4.5

Laget runt

Lomma turbulent med exploatering. Stort kommande exploateringsprojekt mellan Bjärred och Borgeby. Även diskussioner kring Flädie by då det blir en ny Pågatåg station samt ytterligare område som diskuteras.

Inom Lunds kommun tas det fram mallar för hur MKN ska beskrivas i planer och hur dagvattenutredningar ska genomföras. Det finns ett översvämnings och dagvattennätverk i kommunen som träffas ungefär två gånger per halvår. Emilie Björling försöker få kommunen att köpa in översvämningsverktyg SCALGO.

VA SYD informerar om att satsningen Plats för vatten kommer genomföras i Lund. Satsningen handlar om att göra åtgärder på privat mark för att minska belastningen av dagvatten nedströms. T ex kan man få ett bidrag för att låta vattnet från stuprören infiltrera på gräsmatta istället för att ledas direkt ner i ledningsnätet.

DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1 VattenAtlas på ny server och ny årlig kostnad

Karl Asp informerar. Tidigare har vattenatlas funnits på en server i Kristianstad som var gratis. Denna finns inte tillgänglig längre. Ny server QGIS cloud kostar 955 euro. Innebär troligen inte att budgeten spräcks.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1 Niras tar över avtal för ålgräsundersökning från Toxicon pga uppköp

Karl Asp informerar. Niras har tagit över ålgräsundersökningen och avtal är skrivna.

BG beslutar:

- att lägga övrig information till handlingarna

6.2 Bräddning från pumpstation, S:t Lars, uppströms H20

Susanne Johansson informerar. Ekologigruppen var ute och tog prover vid och upptäckte då låga syrgashalter. Man kunde då identifiera att det pågick en bräddning från en pumpstation vid S:t Lars. Bräddningen stoppades direkt. VA SYD håller på att bygga om pumpstationen och förväntas vara färdiga under 2020. Lomma kommun har haft höga fluktuationer av bakterier skulle tidigare bräddningar kunna vara en orsak till detta?

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6.3 Rinnebäcksravinen

Stort antal döda ålar i Rinnebäcksravinen vid utsläpp av vatten från fjärrvärmeverket. pH 9,5 har uppmätts vilket under rätt förutsättningar skulle kunna bilda ammoniak i vattnet vilket kan vara en orsak. Dock borde även andra fiskar påträffats döda. Kraftringen kommer åtalas och föreläggas att ta reda på varför ålar har dött.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7. Administration/övrigt

- 7.1 Rekrytering till kansliet**
Emilie Björling informerar att rekryteringsprocessen är färdig. Christian Alsterberg med en master i ekologi och som disputerat i marinekologi kommer tillträda tjänsten från och med den 1 december.
- BG beslutar:**
- att lägga information till handlingarna
- 7.2 Vattendragsvandring 2019-10-17 kl 9.30**
Rebecka Nilsson, Ekologigruppen informerar om vattendragsvandringen. Under förmiddagen kommer vi först besöka Stångby Vångar/Vallkärratorn för att sedan åka vidare till Vallkärrabäcken där det finns möjlighet att diskutera möjliga åtgärder och problematiken som upplevs på platsen. Vandringen förväntas ta slut ca 12.00.
- BG beslutar:**
- att lägga information till handlingarna
- 7.3 Information och kommunikation om vattenrådets arbete**
Bordläggs till nästa fråga. Läggs till listan över uppdrag till kansli
- BG beslutar:**
- att uppdra åt kansliet att lägga till den på listan för uppdrag till konsult och kansli, samt
- att lägga övrig information till handlingarna
- 7.4 Klimatkompensation av koldioxidutsläpp**
Helena Björn informerar om hur Lomma kommun jobbar med denna fråga. Eftersom Lomma (liksom Lund) skrivit under på länsstyrelsens "Fossilfritt Skåne 2020" och målet bara nästan beräknas nås, så krävs klimatkompensation för resterande del. I denna del ingår även upphandlade tjänster i beräkningen över kommunens utsläpp. Man kompenserar genom Gold standard ett certifierat system som ger verklig klimatkompensation. Det kan det vara aktuellt för vattenrådet att börja kräva att man ska redovisa förbrukning av drivmedel vid entreprenad, för att på så sätt kunna arbeta med frågan.
- BG beslutar:**
- att lägga övrig information till handlingarna
- 7.5 LOVA-bidrag åtgärdssamordnare**
Karl Asp informerar. Det finns numera möjlighet att söka LOVA-medel för en åtgärdssamordnare. Det har kommit olika signaler från Länsstyrelsen om det finns någon chans om Höje å kan beviljas dessa medel. Förslag på arbetsområde för en sådan samordnare skulle kunna vara utveckling av möjligheter till åtgärder med fokus ett förändrat klimat.

BG beslutar:

- att stämma av med Länsstyrelsen om det finns någon sannolikhet att få medel, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.6**Uppdrag till kansli och konsult****Bilaga 7.6**

Rebecka Nilsson och Karl Asp informerar. Det finns en lista över uppdrag som kansliet eller konsulten fått vid antingen beredningsgruppsmöte eller styrelsemöte. Två uppdrag som behöver genomföras snarast är se över avtal och förhandsförbindelse samt upphandlingsprocessen.

Avtal och förhandsförbindelse

Ekologigruppen tar fram ett förslag på avtal och förhandsförbindelse.

Upphandlingsprocessen

Ekologigruppen tar fram förslag på en mall utifrån kommunernas egna mallar

BG beslutar:

- att uppdra åt Ekologigruppen att ta fram ett förslag till avtal och förhandsförbindelse senast 18/10,
- att uppdra åt Ekologigruppen att ta fram ett förslag på upphandlingsdokument, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.7**Övrigt**

Inga ärenden

7.8**Sammanträdestider 2019**

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges)	2019-11-12	Diamanten
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund	2019-10-29	Antraciten
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund	2019-12-02	Porfyren 2
13:30 på måndagar i Lund		

Sammanträdestider 2020

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges)	2020-02-11	Diamanten
	2020-05-05	Diamanten
	2020-05-26	Årsstämma
	2020-09-15	
	2019-11-17	
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund	2020-01-28	Gnejsen
	2020-04-28	Gnejsen
	2020-09-01	Antraciten
	2019-11-03	
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund	2020-01-20	Gnejsen
13:30 på måndagar i Lund	2020-03-24	Gnejsen
	2020-06-08	Gnejsen
	2020-08-25	Antraciten
	2020-10-05	
	2019-12-08	

Förslag till beslut:

- att lägga informationen till handlingarna

7.9

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/DG godkänna publiceringen.

Förslag till beslut:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

Justeras för
HÖJE Å VATTENRÅD

Rebecka Nilsson
Konsult

Helena Björn
Lomma kommun